

3. *Realis* est cum pactum per reciprocum rei spiritualis et temporalis traditionem executione donatur, v. g., si nominatio ad ecclesiasticum Beneficium in allato exemplo pro famulatu jam præstito contigerit.

4. *Confidentialis* est quæ consistit in Beneficiorum ecclesiasticorum provisione vel renuntiatione, facta videlicet sub certa confidentia, id est expresso vel tacito pacto; quod quidem contingit quatuor sequentibus modis, ut habet Bulla *Romanum* Pii IV, Bulla *Intolerabilis* Pii V, et Tridentinum⁴: 1. *Per accessum*, cum nempe quis, v. g., volens procurare ecclesiasticum Beneficium Titio per aetatem vel ob aliud actu incapaci, illud confert Caio vel Caium ad illud præsentat, eligit, vel confirmat; attamen sub hac confidentia, seu pactione, ut nempe idem beneficium Caius dimittat, ut ita ad illud accedere illudque consequi possit Titius, ubi ipse fuerit capax; 2. *per ingressum*, si ecclesiasticum Beneficium collatum, sed nondum possessum quis resignet sub pacto, ut in ipsum Beneficium ingrediatur idem resignans, si alter moriatur aut illud dimittat; 3. *per regressum*, cum neque quis Beneficium ecclesiasticum a se possessum resignat alteri hac pactione intervenientes, ut provisus postea a beneficio regrediatur, illud resignando aut ipsi resignanti aut alteri tempore convenienti; 4. *per pensionem*, quando quis procurat alteri ecclesiasticum Beneficium sub pacto expresso vel tacito², ut hic sibi vel alteri a se designando omnes Beneficii fructus, vel eorum partem tribuat, aut pensionem ex eo persolvat. Sed necesse est, ut accessus, ingressus, regressus et pensio cadant super idem Beneficium, ut habeatur simonia confidentialis; secus simonia erit solum conventionalis aut realis⁵.

⁴ Sess. xxv, cap. vii. — V. Garcias, Lessius, Layman, etc.

² Certe tamen nulla esset simonia fundare Beneficium ea conditione, ut fundator aut filius aut nepos eodem primitus instituatur: ex Benedicto XIV, *Notificatione* xv.

⁵ Utrum autem sit simonia resignare alteri sine pacto, sed cum spe, ut ille ex sola gratitudine iterum resignet in tui favorem, vel aliquid solvat de beneficii fructibus, certum est, non esse simoniam de jure divino; quia nulla adest pactio vel commutatio. Utrum vero sit saltem simonia de jure humano, plures affirmant, quia Bulla Pii V, dicit simoniam confidentialis esse *si quid... etiam simplicis donationis titulo percepit*. Sed plures pro-

5. *Simonia juris divini*, id est de jure divino prohibita, est quæ prohibetur jure divino ob intrinsecam sui malitiam, quando scilicet pro temporali datur res vel in se, vel ex Christi institutions spiritualis: uti gratia sanctificans, Sacra-menta et Ordines sacri.

6. *Simonia juris humani*, quæ nempe de jure tantummodo humano prohibetur, ea dicitur quæ non est intrinseca mala, sed solum mala est, quia ab Ecclesia prohibetur ob reverentiam erga res sacras, vel quia de facili ad simoniam jure divino prohibitam viam sternit. Lex autem habet utique vim efficiendi, ut suum objectum sit materia illius virtutis, ex cuius motivo fertur, uti recte notat Antoine. Sic Communio facta ab homine non jejuno sine causa excusante, est sacrilegium; quia Ecclesia ex motivo reverentiae vetuit sumptionem cujuscumque rei per modum cibi vel potus ante Communio-nem. Talis est etiam permutatio Beneficiorum ecclesiastico-rum inter se, in quibus non habetur nisi prohibitio Ecclesiae; cum aliunde servetur in illis æqualitas rerum commutando spirituale cum spirituali.

355. Q. 6. *An possit in simonia dari materia parvitas?*

R. Si agitur de simonia juris divini, sententia communis est, nullam dari materia parvitatem; quia gravis semper est in res sacras irreverentia easdem estimare instar rerum temporalium, et utpote tales contractibus subjecere. Hinc D. Petrus Simonem Magum criminis hujusmodi reum sic vehe-

babilius negant, cum nullum sit pactum neque expressum neque tacitum; per verba autem allata Pontifex vult quod simonia in foro externo de facili potest præsumi, si probetur postea facta donatio, ut probant Salmantenses cum Suarez, Lessio, Sanchez, etc. Qui autem resignat beneficium cum intentione obligandi alterum ad iterum resignandum in futurum sed hanc intentionem non manifestat, committit solam simoniæ mentalem. Quid si manifestet, sed sine alterius reprobatione? Plures contra plures probabilius tuerunt non esse simoniæ confidentialem, quia deest pactio ex utraque parte obligatoria. Neque obstat, ut dicunt, quod in Bulla dicatur confidentialiam simoniacam esse, etiamsi adsit *sola dimittentis intentio*; aiunt id dici quia, intentione semel manifestata, præsumitur simonia esse in foro externo. Secus tamen dicendum, advertit Croix, si ille resignet, declarans velle, ut solvatur pensio ex fructibus, quia hoc est signanter expressum in Bulla. — V. Ligouri, *Op. Mor.*, l. III, nn. 85 et 86. — Ferraris, *Biblioth.*, v. Simonia, art. 2.

mentissime increpat : *Pecunia tua tecum sit in perditionem, quoniam donum Dei existimasti pecunia possideri !* quæ verba indicant piaculum valde infandum. Ideo simonia juris divini non potest esse venialis ob materiæ parvitatem, sed tantum ob imperfectionem actus, aut ob ignorantiam.

Si vero sermo sit de simonia juris humani tantummodo, admittenda est materiæ parvitas cum Croix ac Navarro ; quia quando nec accipitur nec datur præcise temporale pro pretio rei spiritualis, sed traditio vel acceptio prohibetur dumtaxat ad cavendam simoniæ labem, non fit injuria rei ipsi spiritualis, sed peccatur tantum contra Ecclesiæ præceptum, in quo omnes materiæ parvitatem admittunt¹.

356. Q. 7. Quot modis committitur simonia juris Divini?

R. Simonia juris divini committitur præsertim :

1. Dando aliquid temporale tamquam pretium rei spiritualis : ita Simon Magus pecuniam offerebat pro donis Spiritus sancti. Sic esset simonia juris divini aliquid temporale dare vel accipere uti pretium Sacramentorum, Sacramentalium, sacrarum Reliquiarum, vel pro quavis potestate spirituali Ordinis aut jurisdictionis, v. g., pro applicanda Indulgentia, pro divinis officiis recitandis, concione pronuntianda, etc.

2. Dando spirituale principaliter ob temporale, vel contra : esset si Titius avarus donaret ingentem summam Sempronio, qui ad ecclesiasticum Beneficium nominare debet : esto quod videatur liberalis donatio ; at considerata qualitate personæ donantis quæ est avaritiæ dedita, ac qualitate rei donatae quæ apta est ad mentem alterius pervertendam, si postea fere statim Beneficium detur, merito censetur datum ex simoniaca intentione, id est principaliter ob pretium tempore².

¹ V. Liguori, *Op. Mor.*, l. III, n. 51.

² Quare merito ab Innocentio XI damnatae sunt istæ, nn. 45 et 46 propositiones : — 1. dare temporale pro spirituali non est simonia, quando temporale non datur tamquam pretium, sed dumtaxat tamquam motivum conferendi, vel efficiendi spirituale, vel etiam quando temporale sit solum gratuita compensatio pro spirituali, aut contra ; — 2. et id quoque locum habet, etiamsi temporale sit principale motivum dandi spirituale, imo etiamsi sit finis ipsius rei spiritualis sic, ut illud pluris æstimetur, quam res spiritualis.

3. Simonia est juris divini promittere, dare vel accipere temporale æstimabile pro collatione, electione, præsentatione, confirmatione ad ecclesiasticum Beneficium ; commutatur enim temporale cum spirituali. Item illud permutare cum pensione pure laicali, licet Pontifex ut supremus dispen-sator, præscindendo a mutatione, possit a Beneficio partem fructuum detrahere. Item vendere jus percipiendi fructus ; nam cum tale jus essentialiter detur ob officium spirituale, ab illo nequit dividi (CC).

357. Q. 8. Quot modis committitur simonia juris humani?

R. Sequentibus modis committitur simonia juris humani :

1. Beneficia ecclesiastica commutando, in alterius favorem resignando, in iis paciscendo, transigendo vel pensiones licet spirituales reservando sine licentia¹. Ratio horum omnium est periculum, ne fiat intuitu rei temporalis.

2. Aliquid dando vel accipiendo occasione, qua fit examen pro Parocho eligendo ex Tridentino² : quod quidem Concilium prohibuit sive detur et accipiat ante, sive post examen : et merito id statuit ad amovendum omne humanæ affectionis periculum in examinatorebus. Diximus occasione, qua fit examen, seu occasione examinis ; nam pro examine ipso aliquid dare vel accipere, ut illud nempe prospere cedat, esset simonia juris divini.

3. Aliquid accipiendo etiam sponte oblatum occasione collationis Ordinis, vel Litterarum ad Ordinem ipsum, vel etiam primæ tonsuræ ; ex Tridentino³. Verum S. Concilii Congregatio 8 oct. 1678 permisit Episcopis, ut candelam recipierent, et mappam a presbyterandis : imo eadem Congregatio depulata ab Innocentio XI taxavit etiam emolumenta, quæ exiguntur pro dimissoriis et testimonialibus, etc.

4. Vendendo vel emendo officia procuratoris, sacristæ, œconomi, defensoris Ecclesiæ : quod quidem prohibitum est intuitu Religionis⁴.

¹ C. iv, *De sim.*; c. v, *De rer. perm.*; c. viii, *De trans.*; c. ult., *De part.* — V. Benedictus XIV, *Notificationibus xciii et xcvi.*

² Sess. xxiv, c. xviii, de R. — Liguori, *Op. Mor.*, l. III, n. 412.

³ Sess. xxi, c. i, de Ref. — V. Pavone, *La luce fra le tenebre*, § 164. — Ferraris, *vº Taxa*. — ⁴ C. Salvator ii, caus. 1, q. 5.

5. Vendendo partem coemeterii¹: et erit simonia juris divini, si vendatur uti locus sacer. Potest tamen emi jus sepulcri, ut quis in tali loco sepeliatur; quia non vendoretur sepultura ne ratione quidem terræ, sed pretium exigeretur ratione oneris alios ibi non sepeliendi. Quod quidem est quid temporale: et probat usus².

6. Vendendo oleum benedictum; vel sacrum Chrisma etiam secundum suam speciem physicam³; usus tamen in aliquibus Ecclesiis cathedralibus invaluit, ut aliquid ab Ecclesiis particularibus accipiatur pro compensandis sumptibus factis in materia comparanda.

7. Exactio pecuniae pro admissione in Religionem ratione sustentationis, nisi vel lex vel consuetudo vel tenuitas monasterii excuset⁴. Imo loquendo de Sanctimonialibus, cum S. Concilii Congregatio experientia didicerit nullum monasterium reperiri adeo opulentum, quod pluribus incommodis non sit obnoxium, amplexata est S. Caroli decreta, quibus a singulis indiscriminatim Monialibus statuitur tradendam esse dotem. Unde satis est Episcopo, si modum imponat sumptibus fieri solitis occasione ingressus, etc., uti monet Benedictus XIV⁵.

§ II. — De poenitibus quibus simonia punitur,

358. Q. 1. An omnis simonia species in jure puniatur?

R. Certum est 1: nulla poena in jure puniri simoniam *pure mentalem*; quia culpae mere internae legibus Ecclesiae non subjiciuntur, vel certe ab ea non puniuntur. Quapropter eo in casu sufficit, ait Gregorius IX, *per solam poenitentiam suo satisfacere Creatori*⁶.

¹ C. XIII et XIV, *De sepult.*

² Idem est, si plus exigatur ad deferendam crucem argenteam pro ferrea; non enim est majoris benedictionis una praeterea; sed hic honor mundanus est, qui potest vendi.

³ C. *Dictum* CV, c. I, q. 1; et c. XVI, *De simon.*

⁴ C. XVIII et XL, *De sim.* — V. Liguori, *Op. Mor.*, I. III, n. 92.

⁵ *De Syn. Diaec.*, I. XI, c. vi; et *Notificatione* XXXIX.

⁶ C. ult., t. III, l. V, *Decretal.* — V. D. Thomas, 2, 2, q. 100, a. 6. — Liguori, *Op. Mor.*, I. III, n. 105.

2. Nullam pariter incurri poenam ob simoniā *pure conventionalem*; nam jura loquuntur de jam actu commissa, et effectu completa. Immo in communiori et probabiliori sententia non incurritur poena neque ob *conventionalem mixtam*, quando nempe fuit quidem traditum pretium temporale, sed non res spiritualis; nam sine hac actus non est completus. Et hunc esse Curiæ stylum testantur Navarrus aliique, nempe non judicandi incursas poenas, nisi ex utraque parte completa simonia.

3. Puniri simoniā tum *realem* in ecclesiasticis Beneficiis, seu completam ex utraque parte, et conferentis Beneficiū et dantis pecuniam, quamvis ea occulta sit, et non integre solutum pretium conventum, sed tantum pars pretii data sit; tum *confidentialē*, etiamsi non sit ex utraque parte completa: ad hanc enim satis est, si ecclesiasticum Beneficiū detur ea conditione, ut dimittenti aut alteri adsignetur, vel fructus illius solvantur, et ea intentione recipiatur; quamvis accipiens promissionem suam nondum implere cooperit. Item poenae canonicae incurrintur etiam per simoniā commissive pro ingressu in Religionem, sive pro collatione et suscepitione Ordinū¹. Extra hanc materiam nulla censura: hinc in Sacramentorum aut Sacramentalium et similiū administratione simoniā committere erit quidem gravissimum peccatum; sed nulla erit poena positiva².

359. Q. 2. Quænam poenæ contra simoniacos in Beneficiis?

R. Prænotandum per Beneficiū in hac materia intelligi tantum Beneficiū ecclesiasticum, quocumque nomine appelletur³. Hinc:

1. Non veniunt Officia inquisitoris, vel legati, vel cuiuscumque habentis jurisdictionem spiritualem ad tempus, ut

¹ An vero poenæ incurrantur, si simonia sit tantum de jure ecclesiastico, et expresse lex ecclesiastica id non statuat, alii affirmant; quia jure generice loquuntur. Alii non minus probabiliter negant; quia jura que poenam imponunt, sunt odiosa, ideoque restringenda: et revera de sola simonia iuri divini loquitur *Extrav. II, de simon.* — V. Liguori, *Op. Mor.*, I. III, n. 108. — Ferraris, v^o *Simonia*, art. 3.

² *Extravag. I, Cum detestabile de simon.*; et *Bulla Intolerabilis* Pii V.

³ *Extravag. II, de sim.*

Vicariatus Episcopi, officium procuratoris rerum Ecclesiæ, etc.; quia Beneficia non sunt, quamvis jure positivo sit prohibitum sub simonia ea vendere, quia sunt officia ecclesiastica.

2. Non veniunt Coadjutoriæ Beneficii, quæ nihil aliud sunt, quam quædam facultates exercendi officium proprietarii, etsi concedantur cum futura successione, et licet possint esse materiae simoniæ. Neque veniunt Capellaniæ non collativae seu pure laicales, aut pia legata; nam ecclesiastica Beneficia non sunt. Imo nedum incurritur aliqua poena, absque ullo simoniæ reatu possunt vendi, vel eis conditiones apponi; cum neque officia ecclesiastica sint; quamvis enim habeant onus spirituale adnexum, non tamen referunt ecclesiasticam institutionem: porro ubi verba legis non convenient, neque ejus dispositio locum habet; et ita tertio Romæ judicatum fuisse refert Gonzales¹. — Hisce positis, en poenæ ob simoniæ in Beneficiis Ecclesiasticis:

Primo: poena contra simoniæ realem in Ecclesiasticis Beneficiis sunt ex Constitutionibus Pii IV et Pii V: 1. *excommunication*, quæ incurritur ipso facto etiam a cooperatoriis, et est Pontifici reservata; 2. *nullitas electionis*, præsentationis et canonicae institutionis, ita ut sic promotus et institutus nequeat fructus Beneficii facere suos; 3. *inabilitas perpetua* ad idem Beneficium obtinendum².

Secundo: propter simoniæ confidentialiæ sive completam, sive incompletam ultra poenæ impositas adversus reatim, ex decreto *Cum primum* S. Pii V, incurritur etiam privatio Beneficiorum omnium antea etiam obtentorum; non tamen probabiliter ante sententiæ saltem criminis declaratoriam. Si tamen simonia sit commissa ab ipsis examinatorebus synodalibus, qui nempe occasione examinis ad Parœ-

¹ In Reg. viii, *Cancell.*, glossa 5.

² Dicimus *ad idem*; nam ad alia ecclesiastica Beneficia obtinenda non fit inhabilis, nisi post sententiæ, ut probabiliter et communius docent explicantes Bullam Pii V (ubi contrarium videtur innui) de foro externo; cum Bulla revera loquatur *de reis convictis*. Imo si alia Beneficia jam habeat, retinere potest, quia nulla lex expresse hanc poenam ipso facto decernit. — V. Liguori, *Op. Mor.*, l. III, n. 112.

ciam aliquid recipient, ipsi privantur ante ommem sententiam Beneficiis jam obtentis ex Tridentino, adeo ut *néqueant a simonia absolviri, nisi dimissis Beneficiis*¹. Beneficium autem ecclesiasticum per confidentiam collatum et acceptum manet Sedi apostolica reservatum.

An (quaeres) committat simoniæ et poenæ incurrat qui obtinet ecclesiasticum Beneficium per fictam pecuniaæ promissionem non impletam? Iste reus est peccato simoniæ, quatenus cooperatur ad simoniæ collatoris; sed probabilius ipse per se directe simoniæ non committit, etsi graviter peccet; cum (non interveniente voluntate se obligandi ad promissionem) non adsit vera emptio seu studiosa voluntas emendi (quæ ad simoniæ requiritur); sed tantum inveniatur studiosa voluntatis fictio. Quoad poenæ vero puto cum Croix eum illas non incurrere, cum desit simonia utrinque completa².

360. Q. 3. *Quænam sunt poenæ adversus simoniacos in Ordine, vel in ingressu Religionis?*

R. ad 1: Poenæ adversus simoniacos in Ordine sunt contra ordinantem; contra mediaiores et præsentatores; denum contra ordinatum³. Quod pertinet ad *ordinantem*, ex Constitutione *Sacrum Sixti V*: 1. est ipso jure suspensus tum a collatione Ordinum etiam primæ tonsuræ, tum ab executione pontificalium; 2. est interdictus ab ingressu Ecclesiæ: et si interdictum violaverit, præter irregularitatem suspenditur etiam ab Ecclesiæ regimine, et privatur perceptione fructuum; 3. remanet excommunicatus. Hanc excommunicationem incurrint etiam ipsi *mediatores*; *præsentatores* vero incurrint præterea suspensionem ad triennium⁴.

Ordinatus autem simoniace præter excommunicationem privatur spe ascendendi ad alios Ordines. Item ab Ordinibus suspenditur, et si illos exerceat, privatur omnibus Beneficiis, et fit inhabilis ad alia acquirenda. Lessius aliquique docent suspensionem accipiendam tantum quoad Ordines scienter

¹ Sess. xxiv, c. xviii, de R.

² V. Liguori, *Op. Mor.*, l. III, n. 107.

³ Ille non incurritur ob collationem primæ tonsuræ

⁴ C. xlvi, de sim.

simoniace susceptos, cum nemo debeat puniri sine culpa; tamen Benedictus XIV, Constitutione *Pastor bonus*, tribuit majori Pœnitentiariorum facultatem cum inscio dispensandi, non quod peccaverit, sed quia illegitima fuit Ordinis suscep^{ti}o.

R. ad 2 : Propter simoniam pro ingressu in Religionem communitas incurrit suspensionem, et particulares id agere præsumentes excommunicationem papalem. Sed hæc probabili^ter tantum incurritur in professione : imo multi dicunt illam in desuetudinem obiisse. Ubi advertendum, quod omnes electiones simoniaca^e ad Generalatum, Rectoratum, et quolibet officium spirituale in Religione sunt irrita^e.

361. Q. 4. Quinam absolvere potest a pœnis in simoniaco^s latis?

R. Quoad excommunicationem et suspensionem ob collationem Ordinum, vel Beneficiorum, vel ob admissionem in Religionem incursas, solus Papa potest absolvere, si publicæ sint; si occultæ, possunt etiam Episcopi, uti docent communi^ter, ex capite *Liceat*.

Quoad inhabitatatem, distinguendum est vel agitur de dispensando ad habenda alia, vel idem Beneficium. Si 1, potest Episcopus ex eodem Tridentino² dispensare, modo simonia non sit confidentialis ex Pio V; neque deducta sit ad forum contentiosum, quia tunc adasset notorietas infamiae. Si 2, adhuc poterit Episcopus dispensare, si simonia sit commissa, beneficiario ignorantie : et quidem in illa vacatione, si Beneficium sit simplex et antea renuntietur³; in alia vero vacatione, si Beneficium sit majus, curatum vel dignitas⁴.

362. Q. 5. An simoniace percepta sint restituenda?

R. Affirmative generatim loquendo : simoniace accepta restituenda sunt; cum omnis contractus simoniacus sit suapte naturæ nullus. Unde cum communi resolvimus :

1. *Premium temporale acceptum* pro simoniaca collatione Ordinum, ecclesiasticorum Beneficiorum, aut Sacramentorum (si excedit quod poterit a ministro exigi pro sua sustenta-

¹ Extrav. I, *de sim.*

² Sess. xxiv, c. vi, de R. — ³ C. xvii, *de sim.*

⁴ C. penult., *de elect.*

tione, loquendo de Sacramentis), jure naturæ restituendum est danti, qui est adhuc dominus pretii simoniace soluti, cum dederit ex titulo falso. Hoc tamen intellige ante traditionem rei spiritualis; nam si jam res spiritualis tradita sit, tunc juxta alios pretium adhuc reddendum est danti ob nullitatem contractus; juxta alios dandum est Ecclesiæ, ubi est Beneficium, et hoc in pœnam irreverentiae irrogatae Ecclesiæ; juxta alios vero potest etiam dari pauperibus (vel etiam sibi applicari, si vere egens sit). Quæ sententia^e sunt satis probables : unde recipiens pretium poterit, prout voluerit, illud reddere uni ex dictis.

2. *Spirituale simoniace acceptum*, si sit Beneficium ecclesiasticum, ipso factum est dimittendum sive crimen sit occultum sive publicum, simul cum fructibus injuste perceptis, a quibus tamen sunt detrahendi fructus correspondentes labori ac functionibus, aliisque bona fide jam consumpti. Fructus debent restituui Ecclesiæ Beneficii, ex D. Thoma, modo commodum non recipiat ex hoc qui simoniama commisit¹. Sed probabile est eos posse etiam dari pauperibus, aut successori in Beneficium : imo potest etiam obtineri compositio a Papa, sicut legitime retineri a possessore². Si vero simoniace acceptæ sint alia res spirituales, v. g., Reliquiae, non debent ipsæ de necessitate restitui, cum id non præcipiat jus Canonicum, et aliunde per se dispensatio spiritualium, etiam mediante pecunia facta, est valida. Adde : plura spiritualia non amplius possunt restitui, ut Sacraenta recepta, Ordines suscepti.

3. Acceptum pro admissione in Religionem, non restitendum, nisi post sententiam; interim potest retineri pro aliamentatione communitatis³.

¹ 2, 2, q. 100, a. 6.

² S. Pœnitentiaria ex Bulla *Pastor bonus* Benedicti XIV potest dispensare cum occultiis simoniace ordinatis; convalidare titulos Beneficiorum cum occulta inhabitatatem obtentorum : et partem pretii simoniaci condonare ob delinquentiam paupertatem. V. Liguori, *Homo Apost.*, tract. XIX, n. 148 : de facultatibus sacrae Pœnitentiarie. — Si simonia sit publica, pro foro externo, recurrendum est ad Datariam, exprimendo et causas impetrandi dispensationem (ut esset majus scandalum ex dimissione Beneficii, et paupertas supplicantis), et fructus perceptos. Vid. *Reiffenstuel, Voit*.

³ V. Liguori, *Homo Apost.*, tract. IV, n. 53; *Op. Mor.*, I. III, nn. 114, etc

III. — De causis a simoniæ labe excusantibus.

363. Q. 1. Quænam sunt causæ a simoniæ labe excusantes?

R. Etiamsi nunquam liceat nec per Pontificis dispensationem aliquid temporale pro spirituali dare vel accipere; fieri tamen potest, ut aliquando temporale quidpiam recipiatur occasione spiritualis, videlicet ex titulis simoniæ prorsus extraneis. Hinc versus :

*Hanc gratis exhibitum, dona et stipendia vitæ;
Hanc usus, labor; hanc et juxta redemptio tollunt.*

1. Est quando temporali pro spirituali, vel contra datur omnino gratis, et sine ullo sive explicito, sive implicito pacto tam ex una, quam ex altera parte; nam *illud gratanter recipi potest, quod fuerit sine taxatione gratis oblatum*¹. Excipe quod recipitur occasione examinis ad Parochiam, vel Ordinum collationis.

2. Quando post acceptum spirituale datur aliquid temporale ex sola animi gratitudine tamquam merum doam, quod nullum potuerit vim exercere in animum concedentis rem spiritualem; motivum enim gratitudinis est motivum virtutis, unde simonia non est. Hinc simoniaca non sunt munera a parentibus praestita Parochis aut eorum Vicariis, qui ipsorum filios in fide erudierunt, ad primam Communionem sollicite pararunt. Excipe semper, si etiam sponte oblata Ecclesia prohibeat accipere, ut contingit ex jam dictis in Ordinum collatione, et Beneficiis parochialis examine.

3. Quando aliquid temporale datur Ecclesiæ Ministris per modum stipendiæ ad honestam sustentationem pro sacris fun-

¹ C. xxx, de sim. Diximus *sine ullo sive explicito sive implicito pacto*; ad simoniæ enim sufficeret pactum etiam intentum ab una tantum parte, neque ab altera cognitum; imo etiam absolute rejectum, prout contigit in facto Simonis Magi. In dubio an gratis temporale sit tributum, pensandæ sunt circumstantiæ temporis, personæ ac domi; si enim, v. g., tribuatur res ingens, a persona tenaci, paulo ante Beneficii collationem merito judicari potest intervenire simoniæ.

ctionibus, Missis, funeribus, etc.; nam *Dominus ordinavit iis, qui Evangelium annuntiant, de Evangelio vivere*². Et licet Sacerdos, mediante stipendio, se obliget ad celebrandum, non ideo commutat temporale in spirituale; sed in pactum deducit tantummodo justum stipendium a Deo et Ecclesia sibi concessum. Spiritualia enim debent administrari gratis, ita tamen ut non excludatur jus sustentationis.

4. Consuetudo legitima, quæ vim legis obtinet: hinc Benedictus XIV ait, præstaciones, quas Canonici ad possessionem admissi solvunt, si antiquas, non facile improbandas, ad majora mala vitanda.

5. Quando temporale datur pro labore extrinseco, qui per accidens tantum conjugatur cum re sacra, ita ut etiam sine eo ministerium sacrum sive functio spiritualis adhuc in se possit exerceri; bene enim potest separari, ergo et æstimari³. Esset, v. g., cantus in Missa, longum iter susceptum pro Sacro celebrando in dato templo, etc.⁵.

6. Excusat redemptio ab injusta vexatione; vexatio enim circa jus nostrum est quid temporale, quod inde temporaliter redimi potest.

364. An (quæreres) paenæ ob Beneficia simoniace accepta constitutæ incurvantur ab ignorantibus? Si ignorantia sit inculpabilis non incurvuntur; num sine culpa, nisi causa subsit, non est aliquis puniendus⁴. Hoc tamen intelligendum est tantum quoad censuras, ad quas incurrendas requiritur scientia: unde qui scit se simoniæ committere, sed ignorat invincibiliter censuras adnexas, eas adhuc non incurret.

¹ I Cor. ix.

² Aliter dicendum, si ageretur de labore ipsi rei sacre intrinseco, sine quo ministerium spirituale exerceri non posset, uti esset vocabulorum pronuntiatio in Sacramentorum confectione et collatione; quia labor iste non distinguitur ab ipsa re. — V. Ferraris, v^o Simonia, art. 4.

³ Benedictus XIV, De Syn. Diœc., I, XI, c. vi.

⁴ Cap. xxiii, De Reg. juris, in 6. Dictum est *si ignorantia sit omnino inculpabilis*; neque enim talis esset ignorantia illius Ecclesiastici, qui incidit in varias simoniæ, et graviter correptus, se ipsum excusat dicendo se talia peccata ignorasse: hic ex illorum est qui legere recusant, ne bene agant; quæ enim sunt propriæ conditionis, saltem quoad magis obvia, inculpabili sane non ignorantur.

Sed semper incurreret ceteras poenas, non obstante inculpabili ignorantia, ut si, v. g., simonia patrata fuerit a quodam tertio, provisio Beneficii semper erit nulla, neque potest retineri fructus ab illo perceptos¹. Excipe 1. si beneficiatus sciens contradixerit, et postea simoniam ignorando acceptaverit Beneficium; 2. si tertius commiserit simoniam ad hoc, ut illum redderet inhabilem ad Beneficium; 3. si pacifice tres annos in Beneficii possessione fuisse, ut communiter docent cum S. Thoma. Nec obstat regula Cancellariæ, ubi requiritur absolute, ut Beneficium obtineatur *sine ingressu simoniaco*; nam intelligitur de eo, qui culpabiliter ingreditur (DD).

365. Q. 2. *An excusat a simonia qui ad rem spiritualem sibi comparandam dicit: Ego ero tibi gratus: gratias reales referam?*

R. Ille formulæ dicendæ erunt labi simoniaca infectæ: 1. si per eas formulas exprimatur intentio sese obligandi ad temporale pro spirituali erga alium, vel obligandi alium sibi ad spirituale pro temporali; 2. si promittatur, accipiat, aut detur temporale tanquam proportionata compensatio pro spirituali: non vero in signum puræ gratitudinis; 3. si promittatur, aut detur spirituale pro temporali aut vicissim, non quidem ut pretium, sed ut motivum principale dandi temporale, aut vicissim. In hisce quippe casibus semper adest aestimatio inter temporale et inter spirituale.

366. An (quæres) sit peccatum simoniæ temporale aliud accipere pro tradenda Doctrina sacra? Vel instructio illa natura sua tendit tantummodo ad spiritualem aliorum utilitatem, v. g., Catechesis, Verbi Dei prædicatio et similia; vel tendit etiam in aliquod eorum bonum temporale, v. g., ad oblectationem et honorem, ut est instructio ad interpretandas Scripturas sacras, ad enodandas Theologiae controversias, etc. Si 1, utique simonia est accipere pro ea aliud temporale, nisi ratione sustentationis; cum sit res mere spiritualis, et labor omnino intrinsecus. Si 2, non erit simonia; qui docet scientiam, potest stipendum accipere quasi operas suas locans². Nec refert quod supernaturalis sit: nam per se non ordinatur ad salutem animæ, sed ad illustrandum intellectum, ut aliae scientiæ naturales.

367. Q. 5. *An excusat a simonia redemptio ab injusta vexatione?*

¹ Cap. xxxiii, *de sim.* — V. Liguori, *Op. Mor.*, I. III, nn. 411 et 412.

² S. Thomas, 2, 2, q. 100, a. 5. — V. Liguori, *Op. Mor.*, I. III, n. 93.

R. Ut res bene percipiatur, duæ hic præmittendæ sunt hypotheses. Potest injuste aliquis vexari, vel in ipso jure spirituali jam acquisito; vel in tali jure nondum acquisito, sed certe acquirendo. Item potest vexari injuste tam ab iis, qui jus illud spirituale concedere possunt, quam ab iis, qui nullo modo jus illud possunt elargiri. — His positis: qui injuste vexatur, vexatur vel in jure acquisito, vel in jure acquirendo.

Si 1, non est simonia pretio temporali redimere injustam vexationem a quocumque tandem proveniat: ita Angelicus¹. Sic, v. g., si Princeps infidelis Parochum impedit a Sacramentorum administratione, et a spirituali Parœciæ suæ regimine, posset profecto eidem tradere pecuniam, ut ab hujusmodi vexatione se velit abstinere: non enim daret temporale pro jure spirituali; sed daret temporale pro tollendo nefario illo impedimento, quod censemur aliquid temporale².

Si 2, tunc si injusta vexatio in jure acquirendo provenit ab iis, qui nequeunt jus illud concedere, fas est eam pretio redimere, quia pretium datur pro re temporali: sic, v. g., si quis per diffamationem patronum impedit, ne te eligat ad Beneficium, poteris utique diffamatori dare pecuniam, ut ab illa casset diffamatione; quia in hoc casu non redimeres, nisi famam, et tolleres vim ac fraudem, quibus sublati, patronus adhuc suo in arbitrio plenissime remanet te ad Beneficium eligendi, vel non eligendi. — Hinc cum delatus fuisse Benedicto XIV casus, quo nempe quidam Sacerdos ingentem summam cuidam laico eam postulanti dedit, cum alioquin potens ut erat, falsa crimina ei esset affixurus, ne ad Canonicatum eligeretur; respondit Pontifex, si forte indigeret talis provisio convalidatione, se eam convalidare: unde appetit, quod

¹ 2, 2, q. 100, a. 5. — V. Liguori, *Homo Apost.*, tract. IV, n. 49; *Op. Mor.*, I. CII.

² Diximus 1. *pretio temporali*; si enim daretur spirituale, esset simonia, nam pretio spirituali redimeretur vexatio temporalis; — 2. *injustam vexationem*; si enim vexatio justa sit, v. g., si quis accusetur de vero crimine, ob quod Beneficium debeat amittere, vel jura spiritualia amplius nequeat exercere, simoniacum esset pretio redimere vexationem hanc; quia tale jus non est firmum, ideoque tollendo vexationem justam pretio emitur jus firmum, quod quidem est spirituale.

Papa non habuit ut certo invalidam illam provisionem, sed voluit sic agere ad securitatem; quia sic fuerat postulatus.

Si tamen injusta vexatio in jure acquirendo provenit ab iis, qui jus illud spirituale concedere possunt, tunc simonia erit temporale aliquid iisdem elargiri eo fine, ut cessent a vexatione; quia in hoc casu vere et proprie daretur temporale pro spirituali¹. Ponamus Titum Beneficii patronum mihi injuste denegare votum: si pecuniam eidem trado, ne votum deneget traderem temporale pro spirituali; cur enim trado? ut is desistat a voto mihi denegando; atqui hoc idem est ac votum illud pecunia emere; nam injusta negatio voti non tollitur, nisi voti ejusdem concessionem, ergo si pecuniam trado pro tollenda voti negatione, idem est ac si illud directe emam.

368. Est tandem commune cum Alberto Magno, D. Bonaventura, Cajetano, Gersone, Lessio, Sporer, Suarez, Vasquez aliisque, licere absque ullo simoniae reatu in necessitate pecuniam dare Sacerdoti sine illa nolenti administrare Sacraenta, ad que quidem petens habet jus; quia hoc est injustam vexationem redimere, nempe removere impedimentum pravae voluntatis, vel potius permittere alterius peccatum justa de causa. Neque tunc pretium daretur pro ipsa collatione spirituali: ita licet in necessitate mutuum petere ab usurario; quia tunc malum non provenit ex actione nostra, sed ex alterius malitia.

369. An (quæres) sit simonia dare pecuniam competitori, ut desistat a concursu ad beneficium quod tu prætendis? Aliqui negant cum Elbel; quia hæc abstinentia ex una parte nequit dici quid spirituale; ex alia competitor nil positive confert ad beneficij collationem, sed tantum negative se gerit. Verum huic opinioni non assentior, et recte docet Croix cum Diana et aliis communiter non esse admittendum; quia ex D. Thoma tunc dumtaxat licet per pecuniam versationem removere, cum versatio est injusta; alias per pecuniam directe paretur via ad beneficium, quod omnino illicitum est.

¹ C. Matthæus, *De sim.* Alter esset si ageretur de actu possessionis ecclesiastici Beneficii jam collati: tunc probabilius liceret hanc vexationem pecunia redimere; quia possessio est temporalis, cum in solo facto sita sit. Pariter simonia non esset pecuniam tribuere electoribus, ut desistant ab electione indigni; quia Ecclesia habet jus acquisitum in dignos: unde datur pro desistendo a malo. Sicut liceret dare pro eligendo digno, vel digniori in genere; nam daretur ne mala electio fiat, si vero determinaretur persona, simonia esset; nam directe esset pro illius electione pecuniam tribuere.—V. Liguori, *Op. Mor.*, l. III, n. 103.

ADNOTATIONES

AD TRACTATUM QUINTUM

(4) Page 144.

370. An (quæres) omnes virtutes ita sint inter se connexæ, ut qui unam habet, et alias virtutes debeat necessario possidere? — R. Cum Billuart: certum est 1. omnes virtutes Theologicas non esse inter se connexas: amissa enim charitate per peccatum, possunt remanere fides et spes: 2. neque omnes virtutes intellectuales inter se connexas esse; neque enim qui habet unam scientiam, ideo habet et ceteras.

Quæstio est de virtutibus moralibus: contra Scotistas commune est cum Angelico (1, 2, q. 65, 1), omnes virtutes morales perfectas, etiam acquisitas, ita inter se connexas esse, ut qui una caret, nullam perfecte habeat, non quidem hoc sensu, quod debeat actu omnes virtutes exerceri; sed quod adesse debeat vera dispositio ad omnes communes virtutes exercendas subjecto proportionatas, occasione adveniente. Ratio est: non est perfecta virtus sine perfecta prudentia, cum sit prudentiae omnem virtutem secundum ordinem disponere; sed perfecta prudentia importat appetitum rectum circa omnia, quæ agenda occurunt, alioquin perfecta non esset; ergo prudentia perfecta habet comites alias virtutes. Hinc Augustinus: *Virtutes, quæ sunt in animo humano, quamvis alio atque alio modo singulæ intelligantur; nullo tamen modo possunt separari ab invicem* (De Trinit. l. VI, c. 9). — Diximus 1. virtutes perfectas, quæ nempe firmiter subjectum actuent ac perficiant, illudque inclinent ad bonum opus faciendum bene, constanter, prompte et facile. Si enim imperfecta sit ea virtus, quatenus non est nisi aliqua simplex inclinatio, utique nulla datur cum aliis connexo; sic videmus aliquem ex naturali complexione, vel ex aliqua consuetudine esse promptum ad opera liberalitatis, qui tamen non est promptus ad opera castitatis, ait S. Thomas. — 2. etiam acquisitas; etenim de virtutibus moralibus infusis, quæ sunt a charitate inseparabiles, utpote gratiæ sanctificantis proprietates, nulla quæstio; nam omnia dona pariter cum illa.

371. An (inquires) virtutes consistant in medio; et sint inter se æquales? Medium generatim est illud, quod inter duo extrema posi-